

Hänvisning
VN/5303/2025Inrikesministeriet
kirjaamo.sm@gov.fiKontaktperson
Jurist Camilla Hägglund-Palmqvist

Ärende

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av polisförvaltningslagen, lagen om Polisyrkeshögskolan och polislagen samt till ändring av polisförvaltningsförordningen och förordningen om Polisyrkeshögskolan

Ålands landskapsregering har den 10 november 2025 beretts tillfälle att inkomma med ett utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av polisförvaltningslagen, lagen om Polisyrkeshögskolan och polislagen samt till ändring av polisförvaltningsförordningen och förordningen om Polisyrkeshögskolan. Utlåtandet ska lämnas till Inrikesministeriet senast den 22 december 2025.

Huvudsakligt innehåll

I propositionen föreslås ändringar i polisförvaltningslagen, lagen om Polisyrkeshögskolan och polislagen. Förslagen innebär att en polisreserv inrättas och kan aktiveras vid behov. Reformen anknyter till regeringsprogrammets mål att stärka den nationella säkerheten och samhällets krisberedskap. Enligt programmet ska polisreserven användas för att komplettera polisens verksamhet vid allvarliga störningar under normala förhållanden, liksom under undantagsförhållanden och vid försvarstillstånd. Syftet är att garantera tillräckliga polisresurser i alla lägen och att användningströskeln för reserven ska vara hög.

Polisreserven föreslås bestå av studerande som avlägger yrkeshögskoleexamen inom polisbranschen samt personer med polisutbildning som inte längre arbetar som polis.

Propositionen innehåller dessutom ett separat förslag om justering av behörighetsvillkoren för studier som leder till högre yrkeshögskoleexamen inom polis. Utöver tidigare krav på lämplig yrkeshögskole- eller högskoleexamen ska Polisyrkeshögskolan även kunna anta sökande som den bedömer ha tillräckliga kunskaper och färdigheter, under förutsättning att personen har minst tre års erfarenhet som polis i Finland. Även kraven på grundutbildning för behörighet till både grund- och högre yrkeshögskolestudier föreslås ändra.

De nya lagarna föreslås träda i kraft den 1 september 2026.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen konstaterar inledningsvis att statsmyndigheternas organisation och verksamhet, enligt 27 § 23 punkten i självstyrelselagen för Åland (FFS 1144/1991) tillhör rikets lagstiftningsbehörighet. Landskapsregeringen konstaterar att den föreslagna ändringen till samtliga delar berör rikets lagstiftningsbehörighet och således berör den inte åländsk lagstiftningsbehörighet.

Landskapsregeringen gör bedömningen att beskrivningen i avsnitt 2 om Åland är till största delen korrekt. I stället för "landskapsstyrelse" ska dock "landskapsregering" användas. Landskapsregeringen påpekar också att meningen "Att bereda sig och utrusta sig för situationer av denna typ har ansetts höra till landskapets ansvar, men rikets polis har försökt stödja landskapets polis i denna verksamhet." ska strykas eftersom landskapet och riket inte är överens om vem som har ansvar bland annat gällande uppgifter gällande rikets säkerhet. Landskapsregeringen anser att detta är rikets behörighet och ska hanteras och bekostas av riket.

Landskapsregeringen ställer sig positiv till förslaget gällande justeringen av behörighetsvillkoren för studier som leder till yrkeshögskoleexamen och högre yrkeshögskoleexamen då det breddar antagningsbasen och ger fler möjlighet till vidarestudier.

Landskapsregeringen har i övrigt inga anmärkningar mot propositionen och finner inte heller några bestämmelser som skulle stå i strid med självstyrelselagen eller landskapslagstiftning.

Minister

Ingrid Zetterman

Jurist

Camilla Hägglund-Palmqvist